

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Borràs)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Probant la forsa

¡Aquí dels brassos fermes!

Lector, ciutadà, home de consciència: posat davant dels ulls les tres candidatures. ¿Pots tenir cap dubte? ¿No t'hi diu el cor quina has de votar?

FILMEN

DEL DIETARI D'ANGUNIA

El Sr. Dato, després de llegir el discurs del Sr. Gual, ha declarat que el Sr. Gual ha estat molt clar i que el Sr. Dato està molt satisfet amb el discurs del Sr. Gual. El Sr. Dato ha dit que el Sr. Gual ha estat molt clar i que el Sr. Dato està molt satisfet amb el discurs del Sr. Gual. El Sr. Dato ha dit que el Sr. Gual ha estat molt clar i que el Sr. Dato està molt satisfet amb el discurs del Sr. Gual.

Final del Congrés

EL SR. DATO.—Se levanta la sesión.

El Sr. Dato, després de llegir el discurs del Sr. Gual, ha declarat que el Sr. Gual ha estat molt clar i que el Sr. Dato està molt satisfet amb el discurs del Sr. Gual. El Sr. Dato ha dit que el Sr. Gual ha estat molt clar i que el Sr. Dato està molt satisfet amb el discurs del Sr. Gual.

l'urna, els electors poden — i es convenient que ho fassin — demanar a la mesa un certificat about consti que han complert ab aquest deber de ciutadans. Convé aixímateix advertir qu' en las eleccions de demà servirán las mateixas listas d' electors que s' utilisaren en las de concejales verificadas el día 2 de Maig.

Gabriel Alomar

NOTAS ELECTORALES

Guia del elector.—¿Qui ha de votar demà?— Oficinas d' informació.—El Manifest de la Esquerra.—La candidatura.

En las eleccions de diputats provincials que s' efectuarán demà dimenge y que comensarán a las vuit en punt del matí, no han de votar tots els electors, donchs no son eleccions generals. Limitat el seu objecte a renovar una part del cos provincial, únicament podran votar els electors dels districtes about hi hagi vacants. Per lo que a nosaltres ens afecta, convé recordar que ls electors que demà deuen acudir a las urnas son els que pertencien al primer districte electoral provincial, constituït en la forma que a continuació s' explica: Districte VI, antich terme de Barcelona desde 'l carrer del Carme al de Provensa; Las Cortes de Sarriá, seccions 41 y 42 del VI y 40 y 41 del VII; Sant Gervasi de Cassolas, seccions 22 a 28 del VIII; Sant Andreu de Palomar, seccions 1 a 4, 6, 7, 8, 9, 10; Sarriá, Badalona, Santa Coloma de Gramanet y Sant Adriá de Besos.

Ofinas electorals establertes para 'l servey dels electors republicans autonomistes: **Círcul Republicà:** Plaça del Teatre, 2 (al costat del Principat). **Centre Nacionalista Republicà:** Pelayo, 43, principal. **Centre Republicà Autonomista Gracienc:** Santa Teresa, 6 (Gracia). **Ateneo Republicà del Districte 7:** Carretera de las Cortes, 48. **Centre Republicà Autonomista:** Sant Andreu, 225. **Avens Nacionalista Republicà:** Doctor Sampons, 90. **Centre Republicà Federalista:** Alta de Sant Pere, 2, primer.

Comitè Republicà Federalista: Sant Miquel, 6, primer (Badalona).

A la **barriada de Santa Eulària** s' ha establert també una oficina: carrer de Santa Amalia, 24.

En tots aquests locals poden demanar els electors els dades y informes que sobre las eleccions de demà necessitin.

Manifest de la Esquerra catalana

CIUTADANS!

El govern d' en Maurá, creyente incommovible després d' haver ofegat ab la represió las convulsions qu' esclataven per tot Espanya en uns moments en que 'l Parlament estava tancat, malgrat l' esdeveniment de trascendents successos exterrors que resonaven sinistrament en la Península, y ab ocasió en que la premsa y 'ls ciutadans tots de la Iberia no coneixien més pensament ni altra veu que la del Govern, convoca novament al cos electoral pera que porti els seus representants a las Diputacions Provincials. En plena anomalia constitucional, ab part de la premsa sospesa, sense llibertat pera emetre 'l pensament en públicas reunions, ab la menassa constant de procediments coactius que per la forma

com se desenrollan y las circunstancias que 'ls rodejan, acaparran a una, entristeixen als més y deixan llarga estada d' odi y de dolor, vol en Maurá que 'l poble expressi sa voluntat: lo qual equival a dir que desitja que no sia 'l ciutadà serenament sollicitat per la propaganda d' ideals el qui ab son lliure estors porti a las Corporacions provincials els seus mandataris, sino que sían els resorts de govern exercits en un ambient de mort y ajutats pel caciquisme redivín, els que triomfin en la propera lleyta.

Aquest desij de domini amoral explica, ja que no justifica, la campanya que desde darrer del passat Juliol, s' ha vingut fent contra associacions, centres, escoles y homes catalans que com nosaltres no hem tingut la més petita participació, ni responsabilitat en els successos luctuosos desenrollats els últims dias d' aquell mes; aixó explica la reiteració ab que 's pretén confondre el fet concret criminos produït en el v. y vé d' una revolta passatjera, ab la professió honrada d' ideals radicalment catalans y progressius, aixó explica 'l perfecte acord en que 's troban a 'l hora present els antics conservadors historics y reaccionaris de nominació diferenta, ab els nous conservadors desprejos lentament, per evolució regressiva, del gran arbre de las libertats catalanes. Tots ells tendeixen avuy, ab fets irrecusables, a avant posar las conveniencias dels governs representatius d' un sistema polítich contra 'l qual el nostre poble en massa s' va aixecar, a la sobirana voluntat de Catalunya.

Donchs bé: davant de tots aquests fets, que jutjará la Historia, nosaltres proclamem imperturbables, més all que may, la nostra fé en el poble catalá, la nostra viva esperansa en els seus destins il·lustrados dintre de la Espanya, la nostra inquebrantable fermesa en els ideals autonomistes, democrátics y republicans, que serenament propagats y definitivament triomfadors, farán desaparèixer de la nostra vida anacronismes que repugnan a 'l home modern. La personalitat catalana adornada dels atributs imprescriptibles de llibertat individual y colectiva, sense els quals els pobles s' aniquilan en lluytas estérils, constitueixen el nostre excel·l amor; de la nostra fermesa en defensarlos depén que se 'ns fassi justícia, dintre y fora de casa, que s' eximeixi al nostre poble de quantas faltas, miserias y crims puguin imputarls en moments de confusió ó de desvari, perquè ab la virtualitat de la nostra actuació demostrarem que no n' es pas ell el responsable.

Si voleu, donchs contribuir ab aquesta obra ben catalana, ben democrática, ben republicana, encaminada, ensemps que a 'l enfortiment intern, a que no 'ns retraïssin en la marxa ascendent dels pobles, deuen sense temensa, enfortits pel compliment del deure ciutadà, associar el vostre nom, el vostre esforç y en definitiva el vostre vot, al éxit de la nostra candidatura, que per la propia significació y pel valer dels que 'l encarnan, té de topar en els actuals moments ab tota 'l oposició y fins agressió, dels que temen una Catalunya mestressa de sí mateixa y liberalment orientada, perquè saben que 'l esforç de la nostra terra, repercutint en las altres regions germanas, posaria el finis a la tirania oligárquica y al poder personal sobre dels quals, en bona part descaens, per desgracia, la gobernació del Estat Espanyol.

Candidatura

- D. Francisco Puigpiqué Raurich
- D. Ramón Roig Armengol
- D. Antoni Suñol Pla

AL PUEBLO (*)

ESPERANDO que voces más autorizadas que las nuestras rompieran el silencio, hemos callado hasta ahora. Comprendimos toda la gravedad del actual momento político, la transcendencia enorme que en estos instantes han de tener los actos de todos, hasta de los más modestos, los que representamos algo en el partido radical, y hemos vacilado hasta hoy en dirigirnos al pueblo, a nuestro pueblo republicano y revolucionario.

De esta actitud expectante, nos sacan hoy los injustos ataques de que se está haciendo blanco a nuestro partido.

No nos referimos a los insultos de nuestros enemigos de siempre, los conservadores de todos los matices; cuando estos dicen y piensan, nos importa un ardite; los conocemos hace tiempo.

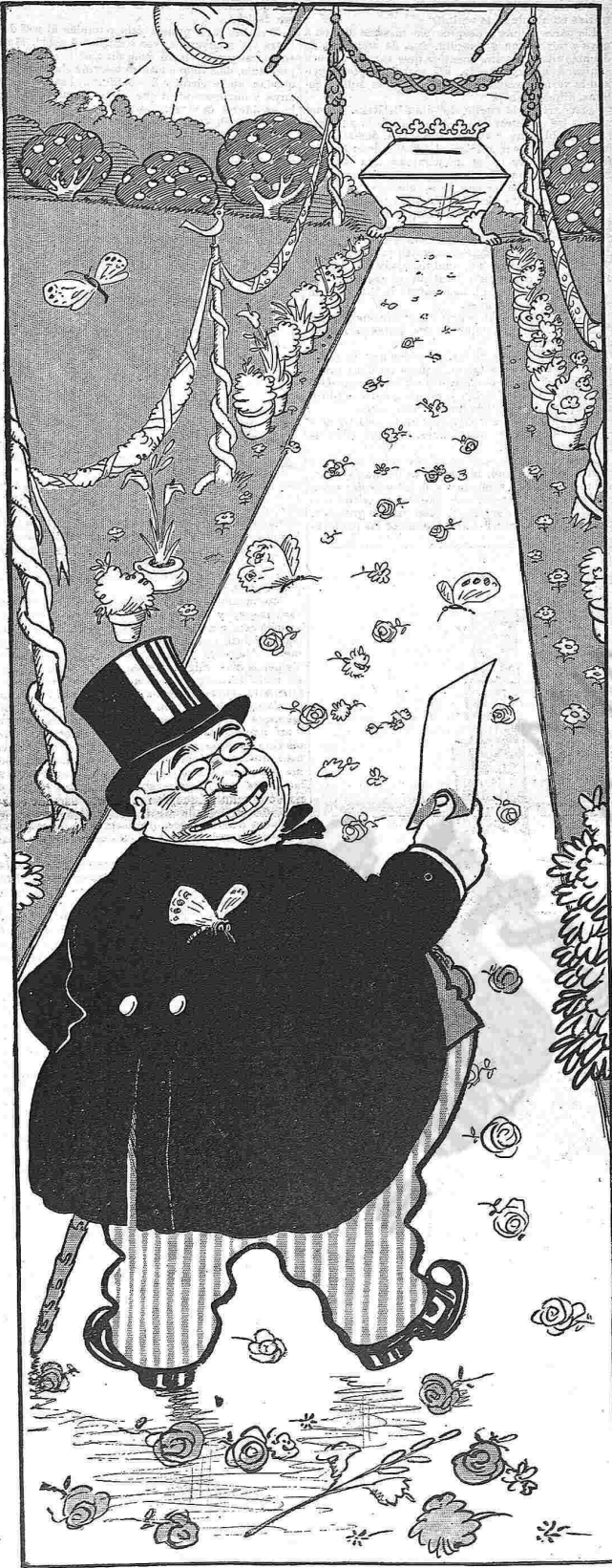
Tampoco queremos aludir, por la misma razón, a los falsos demócratas que apenas hace dos meses, insultaban y delataban a los perseguidos.

Toda esta pandilla de clericales fanáticos y de vencedores de la política, no merece más que la compasión ó el desprecio de los honrados y sinceros radicales. Conocemos a los nuestros, y sabemos que cuanto pueda decir esta gente, no hará la menor mella en sus ánimos de luchadores. Pero junto a esas, se levantan otras voces, voces de demócratas, que acusan también a nuestro partido. No le acusan por su conducta en la semana famosa, que si de eso se tratara, esperaríamos confiado el fallo; le acusan por su conducta posterior, por su acti-

(*) Se 'ns ha demanar la publicació del present escrit y ab gustil hem fet un lloch en aquestes columnas.

¡A votar!

---A pesar de ser el camí tan pla, ¡tinch una por d' anarme'n de bigotis!...

---El camí está ple d' obstacles, pero no importa ¡hi aniré!

vitat de 'n Tralla, que, com á bon carreter, aspigüé fer anar rodas y més rodas, el senyor Pierrot fou elegit diputat provincial, y á las quatre de la tarde, hora del escurtini, ja se 'n havia enterat tota la vila.

No 'n vulguén d'alegría, de músics, de cobals... L'endemá del dia de las eleccions, al vespre, hi va haver un gran rebombori al café de 'n Tuy.

—Que no ho saben, minyons?—fa l'apotecari, entrant tot rioler.—No ho saben?... Gran noticia!...
—Que passes?—van fer, á coro, els del comitè.
—Que 'l nostre diputat ja ha lograt la carretera.
—Com?... L'endemá de ser elegit, ja ha pogut resoldre favorablement un assumptu tant difícil!...
—Cál... No pot ser!—repeteixen varias veus.
—Si no ho voleu creure, veniuho á veure... Ell mateix vos ho demostrará...

Tothom va corre ansiosament al domicili de 'n Tralla, ahont s' hostatjava 'l diputat. La porta era tancada. Un en un tots els vehins varen anar guyant pel forat del pany...

El senyor Pierrot tenia la Colometa, la dona del carreter, asseguda á la falda y no 's cansava de ferli manyags.

Efectivament, la promesa s' havia cumplert. El diputat havia lograt la carretera.

JOAQUIM AYXAMI

La táctica del proletariat

PERA 'ls obrers, tots els burgesos son iguals, signin del partit que vulguin, dignínee republicans ó monárquics, absolutistas ó radicals, blancs, negres ó vermells...

Quantas vegadas no s' han dit aquestas paraules en els mítings dels treballadors y en els periódicos obrers! En molts anys, la táctica que las esmentadas frases encloubhen ha sigut la que ha predominat entre 'ls proletaris militants. Els anarquistas y 'ls socialistas van dir predicant durant molt temps aquesta teoria de l'igualtat dels homes y dels partits dits burgesos davant dels interessos y dels ideals obrers.

Aquesta actitud dels obrers ha obehit á diverses causes. Una d' ellas es la rigidesa dogmática de las teorías de Karl Marx, en las quals han format el seu esperit gran nombre d' obrers dels nostres dias. Una altra causa es el llevat exclusivista y sectari que no han pogut evitar las escuelas extremas de l' obrerisme. Una altra causa, aquesta d' orde pràctic y experimental, es l' haver vist els obrers que las esmentadas frases encloubhen han sigut la que ha predominat entre 'ls proletaris militants.

Peró las ensenyansas de la realitat y l' evolució de la política moderna han produhit dintre de l' obrerisme una forta corrent contraria á la vella táctica. Malgrat las exageracions dels teorizants y dels sectaris, s' han presentat en el curs dels acontecimientos políticos modernos, moments en els quals s' ha fet precisa y inevitable la solidaritat de tots els homes liberals y radical-, y alashoras no s' ha pogut eludir la cooperació dels obrers socialistas, dels socialistas y dels anarquistas en una obra de llibertat y de justicia empresa ahont els elements del reaccionarisme polític s' han demostrat que, pbrers damunt de las separacions doctrinarias y las diferencias d' estament, existeixen entre 'ls radicals y 'ls obrers punts de contacte, de coincidencia, de noble colaboració. S' ha vist que hi ha una obra comú y present á realisar. Y 'ls fets han tirat á terra las intransigencias dogmáticas, las antipaties y 'ls rezels. En totes las nacions europeas, especialment á Fransa, s' han presentat moments d' aquesta.

Al mateix temps, ha anat perdent terreny la inclinació dels obrers cap á la violencia sistemática y á la feyna merament negativa. L' anarquisme, sobre tot en lo relatiu á la seva táctica, ha reculat considerablement. El socialisme, en cambi, ha avenentat ab impetu. En el socialisme hi havia, no obstant, una rigidesa doctrinaria que en certas ocasions el feya inadaptable. A vist se dibuixaren dugas tendencias, la dels revolucionaris intransigents y la dels reformistas. Una bifurcació semblant se produhi en las organizaciones sindicalistas. Després d' una forta lluyta entre las tendencias divergentes, la dels reformistas triomfa arreu. Els darrers Congressos obrers d' Italia, Fransa y A'emanya prou clarament ho han prouat.

L' evolució obrera ha tingut en el recent Congrés socialista alemany de Leipzig un moment culminant. S' ha acceptat la táctica de cooperació ab las esquerras radicals quan las circunstancias ho exigeixin. D' aquesta nova táctica tot l' inmens exercit liberal modern n' ha de sortir beneficiat.

Els obrers no abandonan pas las sevas posicions, ni 'ls seus interessos y ideals propis. Però reconeixen que, segóns la frase d' en Jaurés, hi ha per damunt dels interessos obrers, els altísimos interessos humans. L' ideal somniat encare es lluny, y mentrestant la lluyta ab els elements retardataris es dura. Com ha dit en Ramir de Mazeda, els militants del obrerisme y las esquerras radicals poden fer plegats molt camí avans de separarse.

A. R. y V.

La campanya del Riff

Día 13 d' octubre

Se té noticia de que 'ls moros preparan una emboscada á un grupo de soldats espanyols. Aquests anavan á buscar aygua á un pon de prop

de Sidi Hamed el Hach, quan de darrera de las fgueras de moro sortiren inesperadament grupos de moros que 'ls agrediren.

Resultaren morte 8 soldats y ferits altres quatre. En un tiroig els voltants de Nador son ferits un tinent y un soldat.

Del 14 al 17 d' octubre

Durant aquesta días regna relativa calma. Se van acumulant provisions y municions á Selnán. Els tiradors moros aislats, anomenats Facos, molestan molt las posiciones espanyolas, fent alguna baixa de tant en tant.

Día 18 d' octubre

En un reconeixement ofensiu de las tropas espanyolas de Nador, tenen els espanyols 5 morts, entre ells un comandant, y 18 ferits. S' atribueixen als moros 300 baixas.

Día 19 d' octubre

Els moros, dividits en dugas grans masses atacan simultaneamente Selnán y Nador. En el primer loch hi ha 1 mort y 12 ferits y en el segon 2 ferits.

Días 20 y 21 d' octubre

Cau á Melilla una pluja torrencial, que imposibilita las operaciones. Segueix el compás d' espera. L' harca reb reforços.

Píndolas de bon sentit

COMENSEM pels petits? Las primeras ideas, las impresions primeras son aquellas que 's graban més profundamente en el cervell. Persisteixen encara quan altres adquiridas ó rebudas

molt després s' han borrar de la memoria. Mentres podem recordar una idea, es indubtable que exercix influencia en nostre pensament.

Per qué, donchs, s' empenya casit tothom en omplir el cervell de las criaturas de ideas falsas, contrarias en absolut á la veritat?

Els pares primer y després els mestres diuhen á noys y noyas que 's guardin, com de cremarse, de dir mentidas; que una mentida que surt de la boca equival á una mala acció. Els mateixos que exigeixen la veritat, ensenyan á las criaturas á dir mentidas, dibuentas ells.

Quan arriba la vigilia del dia dels Reys, tothom parla á las criaturas dels regalos que 'ls hi portaran els reys blancs y el rey negre. Y al demati quan treuhen els noys la sabata del balcó ó de la llar del foch y la troban plena de joguinas, una mateixa frase surt de totes las bocas:

—¡Mirad lo que 'ns han portat els reys!

—¡No valdría més dir la veritat á las criatures?

Quan la mare d' un noy ó d' una noya está á punt de tenirne un altre, comensa á dir que té d' anar un d' aquells dias á París á buscar un germanet ó una germaneta. Y quan aquets ó aquells ja han arribat, el pare, un oncle, un avi, una tia, qualsevol, respon en lo noy si pregunta d' hont surt el caganu:

—Ha baixat del cel; l' hem portat de Roma; es un regalo que fan els ángels...

—¡No sería millor, sen-e grane explicacions, dir que l' ha tingut la mare, y que de sas mares neixen totes las criatures?

Aquestas y moltras altres mentidas que 'ls pares ensenyan á sos fills fan qu' aquets arribin á grans ab una porció d' ideas equivocadas; que tardin molt més á saber lo que 'ls hi cové; qu' alguns resultin ximplerts á foras de viciduras y pampinas.

Altras mentidas, ensenyadas també pels pares y mestres, exercixen una influencia fatal sobre 'ls adolescents y joves.

La societat actual está montada sobre la foras y sobre el diner. El que té diners es l' amo del món, el dueny del seu semb ant; pot fer y desfer á son gust fins ahont li permet la canitat de sa fortuna.

En loch de dir als noys, quan ja son grans, que procurin adquirir diners de totes las maneres

possibles, perque tenint diners podran fer lo que vulguin y no serán esclaus sino amos, se 'ls hi diu que el diner es una cosa vil y despreciable; que lo que denhen procurar es adquirir virtut y sabiduria, que son lo més bo del món, lo únich digne de ser desitjat.

Y molts noys prenen tals paraulas al pen de la lletra y s' afanyan per ser virtuosos y sabís. Moren sos pares y com els hi han dit que 'l diner es despreciable, deixan que altres més vins els estafin y 's queden ab la virtut y la sabiduria. Passan alguns anys, y llavors veuhen que ni la virtut dona pa ni la sabiduria fa viure. Son uns infeliosos, molt virtuosos y molt sabís, però 's moren de fam.

—¡No valdría més ensenyaleshi que 'l diner, sols el diner farà que tinguin bona vida y bona mort y que si no 'l poden adquirir de bona manera, l' adquireixin com pugan, com fan tots els que son bastant llestos per veurer deses molt joves que sos pares y sos ministres els enganyan al dilisni que despreciessin l' or?

Dihent la veritat es com logrerem que 's noys no diguin mentidas y no resultin una beneyta.

JOAN PLA

LAS INTENCIONES DEL SR. RAMONET

PERA combatre aquella greu anemia cerebral y aquella debilitat que 'm consumian, el meu metje, un ilustre vegetariá, honra y gloria dels de la seva especie, m' imposó la dieta d' herbas; en altres termes: aygua de bledas al demati, un esbarbany al caliu pera dinar y suc d' escarolàs bledas al vespre, y per tot beure 'l decuyt de caps d' esbarzers y escorxa de arrel de magraner bört ab una cullerada de xarop de las cinch arrels. Si á tan nutritiva alimentació s' hi afegeixen els banyes de sol diaris per espay mínim de dugas horas, tothom podría fer carrech de que la meva restauració orgánica anava ben poch á poch.

Cotidianament anava al Parc, m' asseya de cara al astre-rey y passava en contemplació beatífica aquells cent vint minuts d' existencia que las ciencias medicas consideravan necessaris pel restabliment de la meva important salut. Y veiahiqu com als pochos dias vau entrar en relacions ab un altre estir malaltis que premiá l' igualtat del sol per consell facultatiu, el senyor Sainz de Lazarraga, un distingit classe passiva del ram d' Hisenda, avny dia jublat y que en altres temps sigüé un especialista en l' art maravellos d' escoxar al contribuent ab la má dreta y esgarapar els interessos nacionals ab la má esquerra. El bon home patía de reuma; un reuma que en el temps de byrra ó pluja li mossegava las cames com un góe rabió; un reuma contré á Galicia, en una d' aquelles excursions fiscals que de tant en tant li confiavan á fi y efecte d' endur-se 'n la camisa dels morosos, que després de la seva visita quedavan més despulats que las ánimas del Purgatori.

El taror abonat al banch de las solayadas venía un sol cop á la setmana; el diluns sena falta. Era un subjecte d' aparienci menestral, un xich menos que modest en el vestir, insubstancial de conversa, curt de génit, escardalench, moreno y ab un bigoti blanq que li donava aspecte de veterano esbravat de la milicia ciutadana. Aixís com el senyor Sainz se franquejava y treteya 'ltoitas peccats de la vida pasada, detallant picardias y entremaliaduras económicas de quan tenía las frontissas sense rovell y las urpas esmoladas, del centertull semmanal sóls logrerem saber que 's deya Ramonet. Y no es pas que fós aixut com un esca; parlava, sí, pero parlava de cosas fútiles; de la temperatura, del temps, de la moda, dels cinematografos, de las tarifas del carril, de la arribada dels barcos etc., etc. Des de dir mió del Govern, com á bon espanyol; res de murmurar del proxím, com á perfecte católic; res de criticar las corrents políticas, com á barceloní illegitim. No sabíam si era creyent ó ateo, solidari ó anti, home d' orde ó de la hamarada, rendista ó proletari; res, el nostre company de banch premiá 'l sol, divagava sense comprometre's, no 's descurtava á cap opinió, no 's confesava partidari de cap doctrina y aixó sí, hi caragolava uns cigarets de la gruixeria d' un misto de vigilant.

Passada aquella setmana de la bullanga, parlarem cómo nos? (que diría un americano) dels engarjolaments qu' eran el nostre pá de cada dia. El senyor Sainz, home d' orde per la part que té de funcionari del Estat, maguer que radical per ser espanyolista inconestit, no sabia com orientarse, y aplaudia aixó, reprobava alló, s' adhería á tal fet y protestava de tal altre. Jo també comentava desde 'ls meus punts de vista els successos d' actualitat. Y llavors sigüé ocasió de sondar fins á lo més pregon l' ánima d' aquella setfge semmanal.

—N' hi han prop de dos mil d' agafats, senyor Ramonet. ¿Qué li sembla? Diguins, qué 'ls hi faria vosté?

—Jo... 'ls pelaría á tots.

—Oh... oh... es que 'ls tribunals han d' aclarir quins son els ignocents y quins els culpables. Ignocents ó culpables... els pelaría á tots.

—¿Quèdrem estabtes? Aló creu una fera. N' 'l més reaccionari s' atrevían á tant. Després d' un llarch rato de mutisme girarem full emprement altra conversa.

Més, al diluns següent la curiositat ens esperoná de nou. Y arribat que fon el senyor Ramonet al banch de la paciencia, mentres ab sos dits d' aranya se confectionava un de prim, apuntava un de nou las baterias al qu' creyan un petit Nerón, un depòta d' instints sanguinaria, notant de passada que aquell successor d' Herodes tan aficionat á pelar als altres comensava á ser víctima dels seus propisets, perque pelat tenía 'l cap y pelate duya els colzes, els genolls y las sabates.

—¡Ha vist, senyor Ramonet? La «Defensa Social», la Banca, la Lliza y las Clases conservadoras de

Comentari

—¿Per qué ho dius que aquesta candidatura es clerical?
—¿Que no ho veus?... Casi tots son lluisos.

manan la continuació del estat excepcional. ¿Qué n té que dir d'aquestes personalitats?

—Que si pogués... els pelaria a tots.

—Bomba! Digni que no respecta a ningú. Al últim fins voldria pelar-nos a nosaltres.

—A vostès y tot pelaria.

—Però ¿què és vostè? Ordenancista, revolucionari, àcrata, absolutista... ¿què és, digni, qué és?

—Tinguin, lo que soch.

Y trayentes un munt de targetas de la butxaca, ena n'allarga una, hont s'hi llegia:

RAMÓN ROMEU Y RABASA.—Barbero-Peluquero.
—Calle dels Juhens, 88, Tda.—Barcelona.

KIKU KAMAMILLA

Als cinch minuts d'haverse obert el Congrés, ja hi havia hagut un escàndol.

—¿Qui l'ha promouet?

El senyor Azzai, aquell senyor que quan li corresponia entrar en quinta va resultar qu'era italià y el sortit elegit diputat, tornà de top y volta a convertir-se en espanyol.

Lo bonich es que, una vegada hagut demostrat el referit senyor a la Càmera las sevas admirables aptituds sorolloses, tothom va quedar-se sense saber qué se'n havia proposat el diputat per València ab aquella tempestat de crits.

Ni siquiera s'ha pogut averiguar si l'bullició lle gijador havia cridat com a espanyol ó com a italià... ó simplement com a cridayer.

Un dato pera la Historia, si es que l'Historia té prou humor per fer cas d'aquesta mena de datos.

Dias ençera, en la sessió celebrada per la nostra Diputació provincial va presentarse una proposició encaminada a demanar al Govern el restabliment de las garantías constitucionals.

Com es natural, la proposició siguió sotmesa al vot dels diputats, y sabem qui va votar en contra?

El senyor don Joan Fich, electricista, propagandista y diputat provincial l'assortit.

Tableau... com deya un ciutadà que s'creya formalment que tableau volia dir ¡Agafeu! ó ¡Que bail!

No es solzament la premsa estrangera la que, parlant sense cap ni pens dels nostres assumptos, ha creat a Espanya aquesta reputació que tants perjudicis vé ocasionant.

També els diaris d'aquí, uns innocentment, altres ab plena conciencia, fan tot lo que poden pera ajudar als de fora a embrollar una situació ja per sí sola prou enredada.

Exemple: l'Espanya Nueva, de Madrid, en quin número del passat diluns se'n llegia una carta de Barcelona de la qual s'extrayem aquest párraf:

«Los párrocos están formando una nueva lista de feligreses, ayudados por la Policía, que van (las listas) al gobierno civil, para continuar las persecuciones contra los que no confiesan ni comulgan.»

Això es senzillament una mentida estúpida, inventada a bon segur per un cervell pertorbat.

Nosaltres no hem confessat ni hem combrat may de la vida; en lletres de motillo tenim l'honor de dirho; aquestes ratllas passarán per la censura y las llegiran al Govern civil, y... desafiem al autor de la carta d'Espanya Nueva a que demà busqui el nostre nom en aquestes llistas que, ayudados por la Policía, están formando los párrocos.

Quan ab explicar honradament la veritat n'hi ha prou pera fer l'oposició al Govern, quina necessitat hi ha d'inventar nefes infundis ni d'afegir negruras al quadro dels nostres dolors y de las nostras desdixas?

Y ara, homni soit qui mal y pense.

Estem seguríssims de que parlant el llenguatge de la sinceritat servim millor els interessos del poble que no pas embustejant y extraviant deliberadament l'opinió.

Qui no té res que fer...
Al Senat, a la quinta, la feyna va escassa.
Y com que al Congrés hi ha ara sessions movidas y això sempre distreu, cada dia, a mitja tarde, els pares graves de la patria, cansats de pesar rigas, s' aixarben un xich y cap a la Càmera popular falta gent, a veure que dirá en Morot, qué li replicarà en Maura y quinas gallardias exhibirà en La Cierva...

Lo qual vé a demostrar duas cosas... que ja sabiam temps há:

Que l'Senat no serveix absolutament per res.
Y que tot allò que ls polítics servos feyan corre dias ençera, de que convenia obrir immediatament las Cortes pera salvar l'Espanya, no va ser més que una excusa pera tenir un loch abont anar a passar el temps ab tranquil·litat y poch gasto.

Va insinuar-se a n' en Pérez Galdós la conveniencia de que fos ell qui dirigís las oposicions al Congrés.

Peró, don Benet no s'entengué de rahons y renunciá a un càrrec tant afalagador.

Lo qu'ell devia dirse:

—¿Quinas ganas ó fer de cap d'arengada, alló hont tothom es cap de l'ist?

El día vintissis, si Déu ho vol, entrarà l'bisbe non a Barcelona...

Aquell dia, ls amichs del Inclit Pol, si que deurán estar d'horribonal

En la nova comedia de n' Crenbut, *Flores y violetas*, s'hi anomena al ilustre procurador y candidat regionalista senyor Oller.

Res... un anunci que no té preu... una veritable plataforma.

—Aixís m'agrada, aixís!
Tot això es propaganda electoral!...

den pensar don Narcís, el futur diputat provincial.

Calumnias, calumnias y calumnias.

No es veritat que la Lliga vaji de brassat ab el Comité de Dignesa.

Pel contrari, una y altre acaban de treure's els drapets al sol.

Y quins drapets, senyor Pare perdonemell...

Tots dos els han hagut de baixar del terrat respectiu, a corre-cuyta, amaganlos de la vista de la gent... per consideració a l'higiene.

De modo, que podem dir que l'Comité y la Lliga no van de brassat... però s'han buscat el terrat.

Llegint la sessió del dimars al Congrés, casi vam assegurar que en La Cierva era un viu. Llegint la del dimecres tornem a la nostra anterior opinió de que essent ministre en La Cierva pot serho qualsevol a Espanya.

No n'surt dihent que a l'extranger se prepara una revolució espanyola y que qui vé a ferla es nada menos que don Alejandro!

Vaja, senyor La Cierva, pliegui. L'home que avny encare creu això, está impossibilitat pera fer de ministre. Tot lo més que podria esser, es empleat de las brigadas municipals barceloninas, la majoria dels quals son els únichs que tenen encare aquesta creencia.

Els cartells electorals de la Lliga acaban ab aquesta coletilla:

«El día 24 Barcelona decidirá la seva sort.»

Molt natural... No será poch grossa la sort de Barcelona si d'una vegada sab estreures al jon que sobre d'ella pretenen exercir els elements de La Veu.

Llegim un telegrama:

«En Finlandia la situación es grave...»

Qui pogués esser a Finlandia!

En la sessió del dimecres al Congrés, parlava l' ministre de la Guerra dels successos de Catalunya y deya que a Manresa solament hi havia 40 soldats y 10 civils y que l'somatén havia fet poca cosa. En Soler y March va interrompre en aquest punt al ministre ab las següents paraulas que treyém d'un diari conservador:

«El señor Soler y March: En el somatén de Manresa murió víctima de su deber Ramón Cardona. El ministro de la Guerra: Es verdad, y con placer hago constar ese hecho...»

Vaya un placer, senyor Linares! Ab seguritat que no será tant gust el de la familia del difunt.

«El señor Soler y March: En el somatén de Manresa murió víctima de su deber Ramón Cardona. El ministro de la Guerra: Es verdad, y con placer hago constar ese hecho...»

Vaya un placer, senyor Linares! Ab seguritat que no será tant gust el de la familia del difunt.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

- 1. XARADA I.—Es cola-ni-a.
- 2. Id. II.—Ca-di-ra.
- 3. Id. III.—Pa-pi-ol.
- 4. ANAGRAMA.—Gravina—Gravina.
- 5. QUADRAT.—A M O R M O E O O O S R O S A
- 6. LOGOGRIFO NUMERIC.—Maneich.
- 7. GEROGLIFICH.—El sol es el rey dels astres.

Han endavinsat totas ó part de las solucions, insertadas en el número anterior, els cavallers: Maco, Jaumet de Gracia Poca, Ramón Valls, P. Casabancas, Francesch Vilanova Macau (S) Un Figuerent, Joan Antich Puç (Llegidor de LA ESQUELLA), S. Odrec, P. Varis y F. Solà.

XARADA

—¿Vols venir cap al Mas Xich?
Fa una celitra molt forta...

—Vina'hi; el tranvía d' Hortes ens hi durá.

—Dos estic per, quan beiri del tranvía, ferme un tip de caminar.

—¿Vaya un tip! A tot tirar, deu minuts.

—Donchs, son, fem via.

—¿Poch a poch! Tingun un líz al peu que m'fa véuer la padrina.

—Déixat correr l'hi, y camina, que l'tranvía vé.

—Ja s'heu.

—Ara hi puja una senyora y, si culitas, l'alcansam.

—¿No veus que va plé?

—Pujém; sempre arribarém més d'hora.

Ja ho veurás, ja es de primera, y tu qu'ets home de gust...

—Vaja, aquí s'está molt just; passém a la delantera.

Continda.

—Un cop allí, al moment d'obrir la porta, ja un oló fu-tercera y forta t'avia qu'ets al jardí.

Veus el chalet al costat, a l'esquerra un surtidó ab peixos, y en un recó, un dipósit gran, molt gran; també a la dreta, un pou mort, més endins un atmetller empelat de presseguer, y un gran tros de vinya y hort.

Prop de la vinya, a un extrem una miranda molt maca, y a un altre extrem la barrea que a las cyvas destinen.

D'arbres fruyters n'hi ha a grapat; pereras, aberoquers, pruneras, avellaners...

—¿Heu vist això de l'Oller?
—Sí; diu que va a fer una segona edició de *La bojeria*.

pré, això, sí, disseminats.

S'hi cullen tomàtachs, fabas, rabes, enciam, carbassó, col, carbassa, sígun meló...

—¿Fins meló?

—¿Donchs qué t'pensaves?

S'hi plantan també escarofas, creixems, péols caputins, espèrachs, pebrots, libans...

—¿Y no plantas may garrofas?

—¿Qué vols dir? ¿Jo no menteixo; y la indreca m'sulfura!

—Vés, no siguis criaturat; si t' enfadas no t'aguexo —Ara ray, que casi hi som! —Ja no t' en podrás desdi.

Mira: «Mas Xich» es per líl, se pot dir que hi sab tothom.

—¿Com corréim?

Font d' en Parga... La Malassa...
—Ja no més falta una passa!... la pendinta parada...

Baixém; ara, prou tranvía, y agafant aquest castel, en deu minuts som allí.

—Jo sol, ara, ja hi sabria.

—Allí un hom s'omple ls pulmóns d'ayres purs y sanitosos, y ls delicats ó xarcosos en mitj quart s'hi posen bons.

Allí, a l'època estival ens hi canta l'rosinyol, y molts cops, sent post el sol, ens hi canta la total.

—¿Tres famílies també hi va?

—Ma família y també l'gos que l' nostre amich terca-dos fa una nou anys ens regalá.

Y ara, tingas ben entés que las festes, car amich, las passém sempre al Mas Xich.

—Ja n'prench bé segona-tres.

J. F. GAVRES LOGOGRIFO NUMERIC

- 1.—Consonant.
- 4.—Persona.
- 7 8 9.—En las masses.
- 5 6 8.—En las cuyvas.
- 8 5 8 4 9.—Enfermetat.
- 1 5 6 7 8 5.—Ball espanyol.
- 6 7 8 5 9.—Poble catalá.
- 6 2 1 9 8 5.—Peix.
- 1 2 8 4 5 6 7 8 9.—Professió de dona.
- 5 8 7 6 8 9 9.—Fruyta seca.
- 6 2 7 8 3.—Peix.
- 2 6 7 8 9.—Optica.
- 1 2 8 8 9.—Animal.
- 3 8 8.—Parentiu.
- 5 8 8.—Establiment.
- 6 9.—Nota musical.
- 9.—Vocal.

RAMIRO ESPINOSA Y ESPINOSA ROMBO

- 1.—Consonant.
- 2.—Persona.
- 3.—Professió.
- 4.—Animal.
- 5.—Vocal.
- 6.—Professió.
- 7.—Professió.
- 8.—Professió.
- 9.—Professió.

Substituir els punts per lletres, que llegidas horizontal y verticalment donguin: 1.ª ratlla: consonant; 2.ª: En

els porrons: s.ª: moble; 4.ª: nom d' home; 5.ª: pels advocats; 6.ª: pels pescadors, y 7.ª: vocal.

MACO ANAGRAMA

—¿Sabs que total, Merceneta? Que mentres tot las germanas, aném a ballar sardanas tots dos junts a la pissieta.

UN PAVERO MUDANSA

Quins alegrís hi havia en el mas de ca'n Marial; d'ens que n' Tot es total que ballavan tot lo dia.

R. A. (a) PAT DE LAS CALSAS CURTAS QUADRAT

.....
.....
.....
.....
.....

Substituir els punts per lletres, de manera que hori-sontal y verticalment donguin: 1.ª ratlla: color; 2.ª: verb; 3.ª: en poesia; 4.ª: temps de verb, y 5.ª: nom de dona.

J. BALCELLS INTRINGULIS

a. e. i. o. u.

Afegirhi a n' aquestas vocals cinch consonants y combinarlas de manera que donguin per resultat el nom d'un animal (en castellá).

R. A. (a) PAT DE LAS CALSAS CURTAS CONVERSA

—¿Ahont vé avuy a divertir-se?
—Vaig a fora, avuy, noy.
—A fora? ¿y a quin poble vé, si s' pot saber?
—Al que entre ls dos hem dit.

B. S. M. PER CISTELLE TARJETA

NATALIA ANDOBA

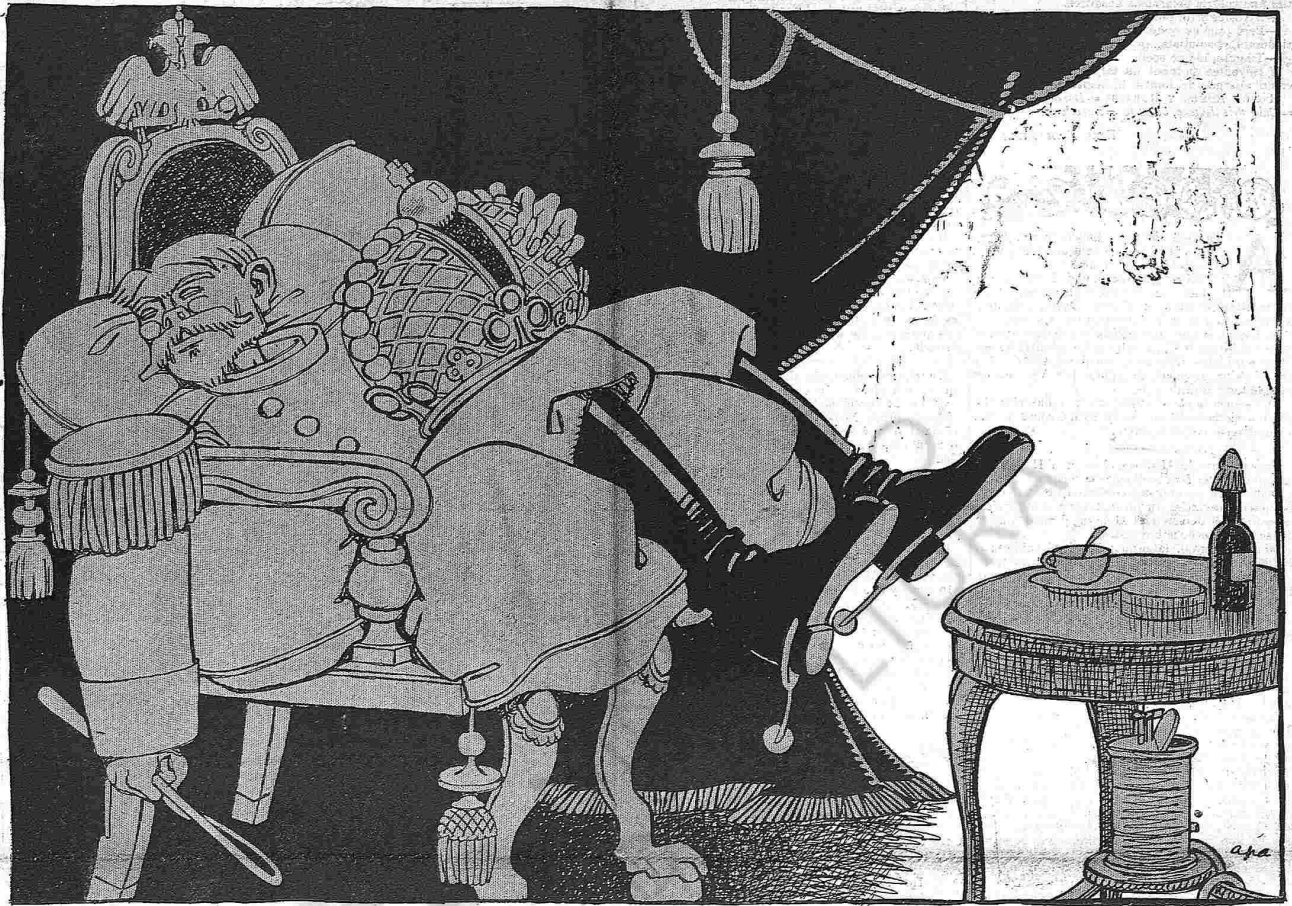
Formar el nom de dos pobles de la provincia de Bar-celona.

S. ODREC GEROGLIFICH

Riu
Ros
D S I
C
Nota

RICARDO LAFFITTE

El zar descansa

—¡Gracias á Deu que al últim l' Europa 'm deixa estar tranquil!..

CORRESPONDENCIA

f. Caballers: S. P. (a) Badó Llauné, Ramón Valls, Francisco Rodríguez (a) Paquito, A. B. (a) Lo Rector de

Vallfogona, P. Casablancas, Pere Cortacans (a) Llegidor de LA CAMPANA. Un jovenet de 15 anys, Un que li agradan las flors, Dos Sadurnencha, y Joseph Sumell: Quina inspiració mes magre!
Caballers: Joseph Sadurn Mas de los Valls, F. Vilanova, Ricardo Lafitte, Giupsull, Pep Serradell, Mech, y S. Odrac: Olé por El Ingnit... *Escurich*, 6.
Caballers: A. Pit: Aquella del portar es la que m' xoca més; aixís es que, aquella, me la reservo.—Francisco

Bach, Pere Ballecá y Companyia: La segona cantaralla té un pensament que m' agrada... Ab aixó, anirà a LA ESQUELLA quan estigui retocada.—R. M.: El xisto estaria molt bé, si no hagués d' anar acompanyat d' una explicació previa tant *lata*.—B. M. y B.: S' estima molt la finesa, però ja comprendrà que tenint tanta col·laboració inèdita...—El Corresponsal: Las cartas han de venir firmades y rubricadas. Sense aquest requisit no hi donem crèdit.—J. Girbau: Rebut, y tantas mercoés.—Francisco

Vilanova.—Ja som en alló dels cantars. Cuidado ab la sotregada:

*De tant que t' estimo Roseta,
no puch passar mit ni dia,
molt content y ab alegría,
sense deu e alguna copeta.*

Si ara aquí 'n tinguéss una de *Mum*, jo també beuria y dringaria ab vosté a la salut de la Santa poesia. Que consti, donchs, qu' estém entesos.—Joseph Bartolt: No vé. M. Moreno Oliván: Magret.—Jayus: Incoerenta.—Albert Pach: No m' ha fet riture gens.—J. S.: Aquest díalech de dos gossos que enarhonan es molt dolent.—Un Pavero: Cap cantar.—S. Odrac: Algun n' aprofitarem.—Manel Noll: Gracies, per tot.—La Paula etc.: No serveix.—J. Rovira Cardús: Defectuos y mansa.—Pep Sistellé: No está prou bé.—R. A. y M.: Vosté ignora lo qu' es un sonet.—Rafel Planes y Tolosa: No m convéns.—Un llegidor constant: Aixó ja ho han comentat altres periódichs. Ah!—Y de cartas sense firma no n fem cap cas.—J. S. R.: No pot ser, y ho sento.—Sanacal: Quasi ho ha endevinat... però 'l treball no es publicable.—E. P.: Ben miret, no es res. Li prego, las cartas á nom del Director.—V. Tarrida: Podria ser...—Ll. Urpina: Si m sobrés espay, n' hi publicava un fragment aquí mateix... Deixem' ho corre.—Ramón Valls: Impossible.—R. Mats: Pasterada.—Pedro Bellavista: Enterats.

A París. — Pro Ferrer

La manifestació de protesta, capitanjada pels diputats socialistas, se posa en marxa.

(Inst. THEODORESCO)

Aquest número ha passat per la censura gubernativa.

ALS NOSTRES LECTORS

El vinent dissapte, 30 d' Octubre
NÚMERO EXTRAORDINARI de
LA CAMPANA DE GRACIA

DEDICAT

ALS MORTS

qu' es lo que més abunda en aquest país
3 planas * 10 céntims

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorriller y C.